

TIRULEQUE

CLIPPING WEB

www.tiruleque.com

FARO DE VIGO

O Intercéltico abriu a súa edición outonal co grupo Tiruleque

O evento celébrase nunha carpa no paseo marítimo de Moaña cun aforamento de 300 persoas - Hoxe actúan Pepe Vaamonde e Leilía

Redacción | Moaña 11.10.2020 | 01

O grupo Tiruleque, onte no concerto na carpa. // **Diego Seixo**

O XXXVI Festival Intercéltico de Moaña abriu onte as súas portas no medio do calafrío do outono, onde o sol ten unha cor diferente ao do verán, que é cando tradicionalmente celébrase este festival, pero que a pandemia relegou a este tempo xa dun pouco máis de abrigo. Nunha carpa instalada no paseo marítimo de Moaña e cun aforamento para 300 persoas, o grupo Tiruleque foi o encargado de inaugurar esta particular edición do festival. Alí, Antón Bueno, Álex Fente, Luís García, Miguel Horjales, Serxo Núñez, Fernando Román e José A. Vázquez lembraron aos presentes a esencia da música tradicional galega, que gustou ao público, máis entregado se cabe que noutras ocasións, ávido de música compartida.

Hoxe, ás 12.30 horas, está prevista a actuación de Pepe Vaamonde, que tras 20 anos de existencia festexará a súa maioría de idade, como apunta o programa, cun espectáculo en directo composto polos mellores temas do seu catro traballos discográficos. Cancións tradicionais e pezas instrumentais de composición propia que superaron o filtro do público ao longo de todos estes anos. Segundo as críticas, o espectáculo "Vos mellor dous catro elementos" convértese nun espectáculo de forza e orixinalidade contrastada en máis dun centenar de escenarios.

A edición outonal do Festival Intercéltico de Moaña péchase tamén hoxe coa actuación de Leilía, un grupo de 6 mulleres que recuperan coas súas cancións a tradición oral galega.

La Voz de Galicia

Tiruleque abre o Intercéltico

*O festival desenvolverase no paseo marítimo
e haberá unha carpa con aforamento para 300 persoas*

XOAN A. ADOITAR

JORGE LAMAS

VIGO 10/10/2020 05:00 H

Moaña recupera a partir de hoxe o XXXVI Festival Intercéltico do Morrazo, desprazado das súas datas estivais habituais debido ás circunstancias sanitarias. O evento, un dos máis antigos da península, desenvolverase hoxe e mañá no paseo marítimo de Moaña. Do mesmo xeito que en edicións anteriores, os asistentes poderán gozar durante estas xornadas e de forma gratuíta coas actuacións musicais de destacadas formacións e artistas.

Ás 21.30 horas de hoxe abrirá o festival Tiruleque, banda nada na Coruña no ano 2002. Explican os compoñentes desta formación que partindo da instrumentación e os sons tradicionais, Tiruleque foise abrindo a outras músicas e ritmos que enriqueceron o seu repertorio.

Concluirá mañá o festival coas actuacións de Pepe Vaamonde (12.30 horas) e Leília (21.30 horas).

Nesta edición poderase ver as actuacións en streaming a través do Facebook do festival e desde o Facebook da plataforma Tolemias.

O festival levará a cabo nunha carpa instalada no paseo marítimo de Moaña e o seu aforamento será de 300 persoas. As entradas poderanse retirar na Oficina de Turismo (entregaranse catro entradas por persoa para cada actuación).

Desde a organización lémbrese que para evitar a propagación da pandemia non acudan aos concertos as persoas que se atopan mal. Así mesmo, será obrigatorio o uso de máscaras, lavarse as mans antes de acudir ás actividades, e manter a distancia de seguridade co resto das persoas participantes.

FARO DE VIGO

El Intercéltico alcanza su 36.ª edición como el único festival folk que sobrevive a la pandemia

La crisis sanitaria obliga a limitar el aforo a 300 personas por concierto y apostar exclusivamente por talento gallego - Actuarán Tiruleque, Pepe Vaamonde y Leilía - Habrá emisión en 'streaming'

Fran G. Sas Moaña 04.10.2020 | 01:21

Representantes del Concello, de la productora y los músicos Anxo Lorenzo e Iván Costa. // G. Núñez

El XXXVI Festival Intercéltico do Morrazo (FIM Moaña) logró sortear a la pandemia y mantenerse como el único evento de música folk de **Galicia** que se celebra en este caótico año 2020. La crisis sanitaria obligó a aplazar su celebración habitual en julio y los conciertos se programarán ahora el próximo fin de semana, con actuaciones el sábado 10 y el domingo 11 de octubre. El comité organizador -con representantes del Concello y los reconocidos gaiteros Anxo Lorenzo e Iván Costa- recuerda que el Intercéltico cumplirá el hito de encadenar de forma ininterrumpida sus 36 ediciones. Eso sí, no se libra de la necesaria limitación de

público, los protocolos contra el Covid-19 y un condicionante importante en el cartel. Y es que en esta ocasión los organizadores tuvieron que apostar exclusivamente por el talento gallego, ante la dificultad para organizar viajes de grupos procedentes de otros países del llamado "mundo celta", como es habitual en este festival.

Tanto Costa como Lorenzo desearon que el próximo año el cartel vuelva a recuperar a grupos llegados de Irlanda o la Bretaña francesa, y destacaron el talento y la variedad de los **artistas** elegidos para la edición que se celebrará el próximo fin de semana. Todos ellos actuarán en un palco instalado, bajo una carpa, en la Alameda, en la parte trasera de la Praza de Abastos.

Tiruleque actuará el sábado 10 a las 21.30 horas. Se trata de un grupo coruñés con amplia trayectoria, pues la banda nació en 2002 y cuenta ya con tres discos editados. Mezcla la música tradicional con otras posibilidades hasta conseguir ritmos muy bailables y fiesteros. "Es una apuesta por la juventud. Tiruleque tiene una puesta en escena muy alegre, con mucha instrumentación y siempre desde el punto de vista de la música tradicional", apunta Iván Costa.

El domingo 11 habrá sesión vermú, con la actuación de Pepe Vaamonde en el mismo palco a partir de las 12.30 horas. "Es un gaitero de la época en la que empezaron a despuntar gaiteros solistas como el propio Anxo Lorenzo o Carlos Núñez. Con una larga trayectoria, es uno de los máximos exponentes de la gaita gallega actual", apuntan desde el comité.

El broche de oro al festival será la actuación de Leilía, a las 21.30 horas del domingo 11. Este reconocido grupo santiagués está compuesto por seis cantareiras y pandereiteiras que actúan por escenarios de todo el país desde 1989, cuidando con mimo la recuperación de la tradición oral gallega y siendo muy fieles por lo tanto a la interpretación original de las obras que ponen en escena.

Los organizadores destacan que Leilía "lleva muchísimos años poniendo en valor la transmisión oral y las canciones **populares** gallegas en escenarios de todo el mundo. Será un broche importantísimo para el festival".

En lo que respecta a los protocolos, el aforo estará limitado a 300 personas, que deberán estar sentadas. Las entradas serán gratuitas pero las reservas deben

realizarse con antelación. Desde el martes a las 16.00 horas se pueden reservar unas entradas que serán enviadas al teléfono móvil. Cada **concierto** debe reservarse por separado, para dar oportunidad a más personas a ver los espectáculos. El límite está en la reserva de cuatro entradas por persona como máximo. Si quedan asientos sin reservar se podrán retirar a través de una plataforma web desde el jueves.

La alcaldesa, Leticia Santos, explica que las puertas de la carpa se abrirán 30 minutos antes de cada concierto, para que los espectadores puedan acceder con calma y distancia. Deberán permanecer con la mascarilla puesta durante toda la actuación, como en todos los eventos culturales que programó Moaña desde el desconfinamiento. Santos destaca también la apuesta por la cultura "evitando cancelaciones de eventos", de ahí que apostasen por el traslado a octubre de este histórico festival.

Retransmisión 'online'

Como gran novedad, los conciertos serán retransmitidos en *streaming* para que todos los amantes de la música folk puedan seguirlos a pesar de las limitaciones impuestas por la crisis sanitaria. Se podrán ver tanto a través de la página oficial de **Facebook** del Intercéltico como a través de la plataforma "Tolemias.tv", que cuenta con portal web y aplicaciones para Android e IOS.

El cartel de esta edición es un diseño de Diego Seixo y su protagonista es el arpista Paulino da Seara, que participó en la presentación del evento. Será la imagen de una edición especial del Intercéltico, la primera en otoño. En la fotografía se le puede ver con su arpa en la Alameda moañesa y con la ría de **Vigo** al fondo.

MARTES 11/08/20

Tiruleque, un novo disco en camiño

O confinamento resultou, dalgunha forma, inspirador para a banda Tiruleque. O grupo adaptou a letra dun tema a todo o sucedido co coronavirus e subiron o videoclip a Youtube

Imaxe promocional da banda Tiruleque (Foto: Nós Diario)

En certo modo, sen restarlle un chisco de gravidade á situación, a corentena serviu para que Tiruleque acabara de exprimer toda a súa creatividade para o novo disco. Após que chegara 'Outro que tal baila' en 2018, a representante do grupo confirma que as novidades chegarán pronto.

Os meses de parón musical serviron para escribir, buscar letras e músicas que deleiten as e os seguidores, e agora "están a preparar o disco". Algunha composición sempre queda por facer porque non se sabe onde andan as musas metidas, pero o importante é que o groso do traballo está feito. Desde o grupo falan de "temas nos que haberá fusión doutras músicas coa tradicional".

Nestas últimas semanas a maior dedicación é a xira, que se retomou con certos recortes pola falta de grandes eventos festivos na Galiza. A data máis próxima para ver a Antón Bueno, José A. Vázquez, Álex Fente Serxo Núñez, Fer Román, Miguel Horjales e Luis García en directo é este 17 de agosto dentro da programación estival da cidade de Pontevedra.

"A xente maiormente vai poder escoitar temas do último disco e recuperarán algúns doutros discos", destacan. Esa música volverá ás salas de concertos a partir de outubro, aínda que non se descartan novidades porque nestes tempos hai moitas confirmacións a contrarreloxo.

Lamentabelmente tamén se dan as cancelacións. Tiruleque deixou no camiño deste 2020 tan estrano recitais na Carballeira de Zas, na festa do pemento de Arnoia... O festival intercéltico de Moaña quedou aprazado... e esta banda é das que traballan "moito no verán".

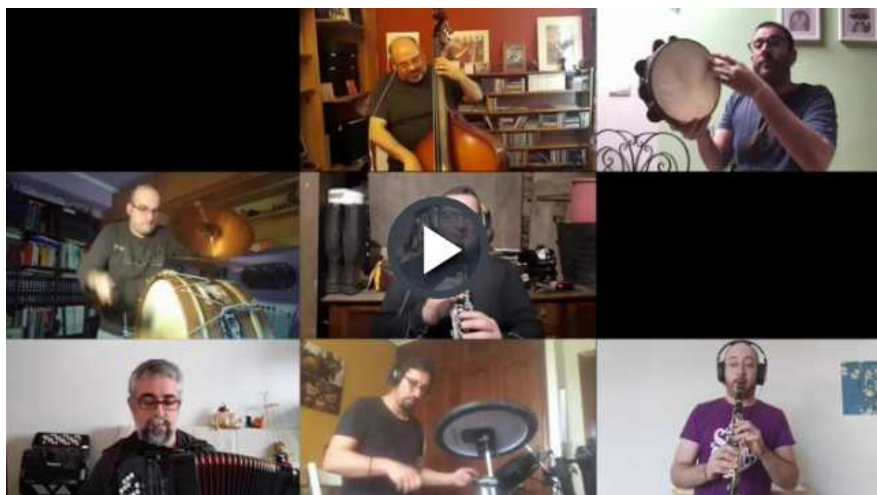
Quizais estalles a pesar que son unha formación de sete membros e xase sabe que "implica máis en temas de seguridade e loxística". Pero o ánimo e a creatividade nos compoñentes é tal que en abril, cada un desde a súa casa, saíu en Youtube unha versión moi especial do seu tema 'Sansa'.

"Vai lava-las mans por diante e detrás e queda na casa para non contaxiar", cantaron, recordando sempre que "xabrón, xabrón contra a infección".

Coronavirus na Coruña | As gargalladas como medicina

O membros de Tiruleque gravan desde os seus fogares unha versión de 'San Sadurniño' na que retratan con humor o periodo de corentena

Alicia Pardo / A Coruña 12.04.2020 | 20:10

Como as comparsas de **Entroido** que converten a actualidade en materia de música, **Tiruleque** quixo ver o **coronavirus** desde outra perspectiva, e sumarse as propostas culturais que agroman nas redes cun toque de **humor**. O grupo conta desde onte no seu canal de Youtube con *SanSARS Covidño-19*, unha adaptación dese popular *San Sadurniño* co que pechan todas as festas, e que agora leva o concerto as casas dos que non poden ir velos polo encerro.

Na súa nova versión, a banda repasa as pintorescas **situacións xeradas polo confinamento**, que idearon e gravaron desde os seus fogares. Os versos mudan para incluír desde a ese veciño que "mira pola fiestra se vas polo pan" ata o que buscar "**alugar**" **cadelos** para pisar a rúa, ademais das xornadas maratonianas de

"ioga e pilates" nas que moitos se somerxen para combater o tedio da pandemia.

"É necesario enfocala con estas pinceladas para poder **afrontar estes días o mellor posible**. Agardo que os que o vexan pasen un bo rato, como o que nós pasamos ao facelo, e que bailen e canten co grupo", conta o acordeonista **Álex Fente**. O músico foi o responsable da montaxe final, na que inverteu máis dunha semana e que lle deixou "a cabeza coma un bombo". Di que foi "aprendendo ao paso", e que para logralo "algún titorial caeu", pero que foi "o incauto que se ofreceu e tocoume", lembra entre gargalladas.

Antes de sentar fronte ao teclado, xa se presentaran problemas, porque tocar xuntos e illados non é cousa fácil. Os sete membros de Tiruleque tiveron que atopar un oco no que falar, reescribir e tocar entre o traballo e o ruídos dos cativos, e máis dunha vez rabuñaron as madrugadas para acadar a meta. Fente aínda ten o sabor das noites que pasou discutindo con **Miguel Horjales** (percusión), ultimando os detalles de cando nomear aos "heroes" dos **servizos públicos** ou facer alusión á carencia de **papel hixiénico** no supermercado. Máis dunha vez houbo que tirar de creatividade, coma no caso de **Luís García**, que tivo que unir dúas cadeiras a falta dun soporte para o bombo no seu fogar.

Pero esa pátina de "caseiro" non prexudicou a meta: "Pasar o tempo", e pasalo ben. Para **Tiruleque** o vídeo foi ademais un xeito de calmar a morriña, porque "**non poder tocar xuntos lévase mal**", e o futuro non semella favorable. Fente lembra con nostalgia "os concertos nos bares", pero hoxe mira "para diante e non hai nada". Porén, sabe cal é a solución, e nos coros déixao claro: "Queda na casa para non contaxiar".

La Voz de Galicia

Himno tradicional contra o coronavirus

O grupo coruñés Tiruleque acaba de publicar unha peza de espírito festivo e reivindicación social

D. VÁZQUEZ

A CORUÑA 12/04/2020 23:41 H

O grupo coruñés [Tiruleque](#), como agasallo de Pascua, lanzou este domingo o seu particular himno do coronavirus. O seu *SanSARS Covidiño-19* é un arranxo do **Eu fun á feira de San Sadurniño** da charanga de Cuco de Velle adaptada a «estes tempos apocalípticos».

Os sete integrantes desta formación tradicional fan un repaso do contaxio internacional nesta pandemia antes de dar instrucións precisas para parala cuns retrouxos que din «**Vai lavar as mans / por diante e detrás / e queda na casa / para non contaxiar**» e «Xabrón / xabrón / xabrón / contra a infección / e ao Sergas financiación».

Os Tiruleque reivindicán, nun tempo de confinamento, **uns novos heroes**, «**os servizos públicos fanse chamar**», din nunha peza que conxuga a opción festeira e a reivindicación social. Esta banda, residente na Repichoca de Orillamar, ten tres traballos discográficos no mercado, sendo o último *Outro que tal baila*.

Grande Nuit de la Galice

Espace Marine

La Galice vous présente un spectacle exceptionnel, conçu pour montrer l'excellence, la splendeur et la richesse des traditions de la nation à l'honneur. Plus de 150 artistes monteront sur scène pour vous emmener vers la chaleur des celtes du sud. Parmi les invités, la Banda de Gaitas de Forcarei et son groupe d'harmonie, José Manuel López "Josele", Abraham Cupeiro, Suso Vaamonde, Pablo Seoane, Begoña Lorenzo.

En première partie de soirée, découvrez Tiruleque, un quintet qui allie un répertoire traditionnel issu du travail de collectage de ses musiciens et des recueils de partitions publiés au XXe siècle. En associant des instruments non traditionnels, ils réussissent à renouveler le répertoire patrimonial de la Galice.

LUNDI 5 AOÛT
 Lun 5 a viz eost

10h00	➔ 15e Trophée Botuha-Hervieux Concours de cornemuses pour jeunes sonneurs de moins de 20 ans 📍 Auditorium du Cercle St-Louis : Accès Badge FIL 🔄	
14h00	➔ Quai de la Bretagne Ze Big Noz « Zone à danser » (fanfare), L'orkestrà Lala, Tobie/Bourgault 📍 Quai de la Bretagne : Accès libre	
14h30	➔ Musiques et danses des Pays Celtes Banda Gaitas Fonte Fuécarra (Asturies), Kelika Dancers (Écosse), The City of Adelaide Pipe Band (Australie), Bolingey Troyl (Cornouailles) 📍 Espace Marine : 10 € / -12 ans 5 € 🔄	19
14h30 et 17h00	➔ Défilé « Sur la route de... » de Pascal Jaouen Co-production Lenn Production/FIL 📍 Palais des Congrès : 18 € / R 15 € - 14h30 : 20 € - 17h : 21 € 🔄	
18h00	➔ Trophée de musique celtique Loïc Raison Concours de jeunes groupes folk des nations celtes 📍 Quai de la Bretagne : Accès libre	
19h30	➔ Ciné-Concert : « La Cité du Soleil d'Orient » À travers les images et les gens de Lorient, Morgane Labbe et Heikki Bourgault 📍 Auditorium du Cercle St-Louis : Accès Badge FIL 🔄	
21h00	➔ The Trials of Cato (Pays de Galles) – Breton Blend 📍 Théâtre de Lorient : 26 € - R 24 € 🔄	22
21h30	➔ Soirée Folk L-R (Asturies), Mairi Rankin et Eric Whight (Cap Breton/ États-Unis) 📍 Palais des Congrès : 15 € - R 12 € 🔄	23
22h00	➔ La Bretagne invite : Skipinnish (Écosse), Fleuves, Talec/Noguett Quartet 📍 Quai de la Bretagne : Accès Badge FIL	
21h30	➔ Fest Noz Jeunes sonneurs – Sonerion, Le Davay/Priol, Menguy/Le Pennec, Trimaud/Belliard 📍 Salle Carnot : Accès Badge FIL	
22h00	➔ Grande Nuit de la Galice Xosé Lois Romero & Aliboria, Tiruleque, Banda de Gaitas de Forcarei et son Orchestre d'harmonie, José Manuel López « Josele », Abraham Cupeiro, Suso Vaamonde, Pablo Seoane, Begoña Lorenzo, Boubia, Xirandela 📍 Espace Marine : Place assise 32 € - R 28 € 🔄	24

VENDREDI 9 AOÛT
 Gwener 9 a viz eost

10h00	➔ Master Class Accordéon Xosé Lois Romero (Galice), Riccardo Tesi (Italie) 📍 Palais des Congrès : Accès Badge FIL	
14h00	➔ Quai de la Bretagne Groupe lauréat du Kan Ar Bobl 2019, Géraldine Chauvel Trio, Hellard/Fagon 📍 Quai de la Bretagne : Accès libre	
14h30	➔ Musiques et danses des Pays celtes De la Salle Scout Pipe Band (Irlande), Banda da Gaitas de Forcarei (Galice), Réaltai Chósta Thiar (Irlande) 📍 Espace Marine : 10 € / -12 ans 5 € 🔄	45
15h00	➔ 14e Concours d'Accordéon 📍 Palais des Congrès : 6 € 🔄	46
16h00	➔ Sports athlétiques bretons et tir à la corde 📍 Breizh Stade : Accès libre	
18h00	➔ « À l'heure de l'apéro, CHANTONS TOUS ENSEMBLE ! » Velvet Apéro Kleub 📍 Breizh Stade : Accès libre	
18h00	➔ Trophée de musique celtique Loïc Raison Concours de jeunes groupes folk des nations celtes 📍 Quai de la Bretagne : Accès libre	
19h30	➔ Ciné-Concert : « La Cité du Soleil d'Orient » À travers les images et les gens de Lorient, Morgane Labbe et Heikki Bourgault 📍 Auditorium du Cercle St-Louis : Accès Badge FIL 🔄	
21h00	➔ Castelão #2 « Sempres » Spectacle musique et dessins live autour de l'œuvre plastique de A.D.M.R. Castelão Alain Pennec, Youenn Landreau, Balbino Medellín, Nono et participation d'artistes galiciens dont les chanteuses du groupe Aliboria 📍 Théâtre de Lorient : 24 € - R 21 € 🔄	47
21h30	➔ Grande Soirée Accordéon Lauréat concours d'accordéon, AccordTrio (Écosse, Galice, Asturies), Samuray 4 (Italie, Finlande, Irlande) 📍 Palais des Congrès : 18 € - R 15 € 🔄	48
21h30	➔ Fest Noz « La Nuit des Champions » Cosquer/Le Bot (jeune sonneurs Gourin), Paugam/Morvan (2 ^e prix chant à danser Kan ar Bobl), L'Haridon/Nédélec (Kozh Gourin), Jouanna/Botuha, Richard/Nincendeau (duo libre Gourin), Hamon/Leroy (Kozh Bague d'Or), Le Féé/Le Corran (Braz Bague d'Or), Lotout/Mahé (Kozh Kan ar Bobl) 📍 Salle Carnot : Accès Badge FIL	
22h00	➔ Claymore (Australie) - « Nerzh » : 70 ans du Bagad Kemper avec Red Cardell Co-production Bagad Kemper/FIL 📍 Espace Marine : Debout 25 € - R 23 € / Assis 28 € - R 26 € 🔄	49
22h00	➔ La Bretagne invite : Tiruleque (Galice), Planchée, Dour/Le Pottier Quintet et Youenn Lange 📍 Quai de la Bretagne : Accès Badge FIL	

Galicia será a protagonista do 49º Festival Intercéltico de Lorient

Carlos Núñez, Mercedes Peón e Milladoiro, entre a representación galega. Catro novos gaiteiros galegos competirán polo Trofeo Maccrimmon de Gaita.

Por E.P. | SANTIAGO DE COMPOSTELA | 02/07/2019 | Actualizada ás 19:09

O Festival Interceltique de Lorient (FIL) escolleu Galicia como rexión á que dedicará a súa edición de 2019, que será o número 49. Neste evento, a música galega estará representada da man de artistas como o gaiteiro Carlos Núñez, a cantante Mercedes Peón e a banda Milladoiro, entre outros.

Presentación do programa de Galicia no 49 Festival Interceltique de Lorient | Fonte: Xunta.

Así o anunciou este martes na Cidade da Cultura o conselleiro de Cultura e Turismo, Román Rodríguez, acompañado polo director do evento, Lisardo Lombardía, así como diversos altos cargos do evento e do Xacobeo 21.

Galicia está presente en Lorient desde o ano 1976. A cita conta con preto de 4.500 artistas confirmados, entre os que destacan Soldat Louis, Begoña Lorenzo, Martin Hayes, Fred Morrison ou Barok, entre outros.

A representación galega chega da man de Milladoiro, Mercedes Peón e Carlos Núñez, de quen Lisardo Lombardía afirmou que "dalgunha maneira a xente considérao como un produto *loriantés*". Do mesmo xeito, o director do evento aseverou que a participación de Mercedes Peón ofrece unha mostra alternativa do que é a música galega contemporánea.

Así mesmo, competirán polo Trofeo Maccrimmon de Gaita catro novos galegos que aspiran a facerse con este galardón. Estes son Xesús Rodríguez, Nadia Vázquez, Manu Seoane e María López.

Pola súa banda, o gaiteiro Pablo Seoane asegura que "podes tocar en moitos festivais, podes tocar en moitos países, pero **tocar no Festival de Lorient é o máximo para un gaiteiro**".

BANDAS DE GAITAS DE FORCAREI E INVERNÍA

Entre case 90 propostas de bandas para o festival algunhas das seleccionadas son as Bandas de Gaitas de Forcarei (Pontevedra) e Invernía --na Estrada (Pontevedra)-- e os grupos de folk de Xosé Luís Romero & Aliboria e Tiruleque.

"Fóra da calidade artística que ten o festival en todos os seus ámbitos, o mais importante é a calidade humana que move o festival", así o asentiu o gaiteiro Pablo Seoane.

O FIL logra reunir en dez días a **case un millón de persoas** e utilízase como escaparate de Galicia, tal e como confirmou o conselleiro de Cultura e Turismo, Román Rodríguez.

A Xunta busca que este proxecto sirva para facer unha promoción íntegra de Galicia en todos os sentidos, cultural, musical, turístico, empresarial e gastronómico e presentar así o Xacobeo 21 en Lorient.

300 músicos galegos 'toman' Lorient

***Na cita bretona actuarán unha vintena de formacións galegas ||
O cartel abrirase co espectáculo sinfónico de música e danza
tradicional 'Os camiños de Breogán'***

Redacción 02.07.2019 | 22:00

Arredor de 300 músicos e bailaríns dunha vintena de formacións galegas actuarán no Intercéltico de Lorient , que xa é unha das nosas delegacións artísticas máis numerosas dos últimos anos. Con tal motivo, a Xunta aceptou o convite da organización para apoiar e reforzar o desembarco galego na localidade bretona. O conselleiro de Cultura e Turismo, Román Rodríguez, presentou onte en Santiago a programación galega que acollerá do 2 ao 11 de agosto a 49ª edición do Festival Intercéltico de Lorient, na que este encontro da cultura celta celebra o Ano de Galicia. Forman parte dela algúns dos nomes máis internacionais da música galega, como Carlos Núñez, Mercedes Peón ou Milladoiro, xunto con artistas renovadores da nosa tradición musical, como Davide Salvado, Aliboria ou Tiruleque e agrupacións como Xacarandaina.

Así o detallou Román Rodríguez no acto que tivo lugar na Cidade da Cultura de Galicia, en Santiago de Compostela, que contou tamén coas intervencións de Jacobo Sutil, director da Axencia Galega das Industrias Culturais (Agadic); Cecilia Pereira, comisaria do Xacobeo 21; Lisardo Lombardía, director xeral do Festival Intercéltico; Cesáreo Pardal, presidente do Clúster Turismo de Galicia, e o gaiteiro Pablo Seoane, en representación da delegación artística que viaxará en agosto a Lorient. A presentación incluiu a achega musical de A Banda das Crechas, ademais de congregar integrantes doutros dos grupos que actuarán no encontro.

Tras lembrar os vestixios históricos da presenza dos bretóns en Galicia nos séculos V e VI, coa fundación da diocese de Bretoña como un dos seus fitos, e mais a vinculación de ambos os territorios a través da Vía Turonensis que entroncaba co Camiño de Santiago, o conselleiro fixo fincapé na música como un dos máis frutíferos nexos de unión que manteñen Galicia e Bretaña, co festival como epicentro.

Incidindo nesta idea, o Théâtre de Lorient acollerá o 3 de agosto a estrea de *Os camiños de Breogán*, no que participarán 130 artistas, encabezados pola Banda de Música de Silleda xunto a Davide Salvado, Abraham Cupeiro, Begoña Lorenzo, José Manuel López, Bouba, Pablo Seoane, Suso Vaamonde, Xirandela e a Banda de Gaitas de Forcarei.

Ademais, Galicia contará cunha carpa desde a que reforzará a promoción tanto da nosa música como do potencial como destino cultural, gastronómico e turístico, coa ollada posta na celebración do Xacobeo 21. A Ruta Xacobeá amosarase a través da exposición fotográfica *O Camiño de Santiago. Unha experiencia contemporánea de peregrinación*, de Manuel Varcárcel.

La Voz de Galicia

Galicia es el invitado de honor en el festival de la cultura atlántica

Lorient acogerá a 4.500 artistas y un millón de espectadores

PACO RODRÍGUEZ

UXÍA CARRERA I. C.

SANTIAGO / LA VOZ 03/07/2019 05:00 H

El Festival Interceltique de Lorient (FIL) llega a su 49 edición con Galicia como territorio invitado. Cerca de 350 gallegos -la delegación más numerosa- participarán en las actividades del evento en la región francesa de Bretaña. El encuentro musical tendrá lugar del 2 al 11 de agosto, durante los diez días y las diez noches. «Es un festival asociativo de un gran intercambio cultural, con muchísima gente implicada a nivel personal y **1.700 voluntarios que nos ayudan a desarrollar**

las actividades diarias», afirmó el director general del FIL, Lisardo Lombardía, en la presentación del evento, ayer en Santiago.

A pesar de que **Galicia está presente en el festival desde 1976**, este año la cultura gallega adquiere una especial representación tanto con músicos reconocidos como con agrupaciones locales. **Los artistas más destacados son Carlos Núñez, «indispensable y considerado casi un producto lorientés»** según Lisardo Lombardía, Milladoiro y Mercedes Peón. La dirección del festival junto con la delegación de Galicia escogieron formaciones gallegas en representación de las distintas disciplinas. Los seleccionados que actuarán en Lorient son el grupo de baile Xacarandaina de A Coruña, las bandas de gaitas de Forcarei e Invernía y los grupos folk Xosé Lois Romero & Aliboria y Tiruleque. Además, los jóvenes Xesús Rodríguez, Mario Vázquez, Manu Seoane y María López participarán en el trofeo McCrimmon, considerado como «el premio Nobel de gaita de Bretaña».

El representante del festival en Galicia, Pablo Seoane, explicó que **Bretaña tiene un gran aprecio a la cultura gallega** debido a los vínculos celtas, por lo que esperan con expectación la oferta de Galicia, tanto los gaiteiros como los grupos de baile y las voces con pandereteiros y pandereteiras. «Para calquera músico galego tocar en Lorient e representar alí ao noso país é a máxima sensación que pode haber», contó Pablo Seoane desde la experiencia propia de gaiteiro y asistente al festival.

La noche mágica de Galicia con el grupo Tiruleque y Xosé Lois Romero & Aliboria no defraudó al público de Lorient

Alejandra Plaza 07/08/2019 21:04 h.

FRANCIA |

Alejandra Plaza - Frankfurt

Del 2 al 11 de agosto la localidad francesa de Lorient acogió a más de 4500 artistas de una decena de países para celebrar el, posiblemente, mayor festival celta, folk y tradicional del mundo. El Festival Intercéltico de Lorient 2019, dedicado a Galicia, ha recibido a más de 80000 personas en los conciertos de pago y en las diversas actividades, entre las cuales, el "Clúster do Turismo de Galicia" gestionó un espacio para dar a conocer la oferta turística gallega que ha contado con más de 750000 visitantes. En esta ocasión, el evento se ha adherido a otros 25 festivales más en una campaña que se inició en "Pays de la Loire" para concienciar al público sobre una cuestión de sociedad, fomentar el respeto y prevenir, así, la violencia de carácter sexual, racista y homofóbica en los conciertos. Para crecer y mantenerse a nivel mundial, el festival cuenta con la colaboración de cientos de voluntarios que conforman la columna vertebral de la organización. Si algo destacan todos los asistentes y participantes a este evento es la celebración de Las Noches Mágicas y los impresionantes desfiles.

Xosé Lois Romero & Aliboria que lanzará su nuevo disco en octubre y Tiruleque pusieron en pie a un público exigente con una actuación de diez.

" El Festival de Lorient tiene la gran importancia de ser el único evento en el mundo en el que Galicia es tratada como una cultura y un país propio, de forma independiente y en igualdad a otras culturas y países de Europa. Además, en este festival existe una admiración y respeto absoluto por nuestro folclore. Nuestros músicos, grupos, danzantes, artesanos, están al mismo nivel que los de cualquier otro país participante y la convivencia e intercambio es muy enriquecedora para todas las partes.

Dentro de la llamada cultura celta, Galicia supone un exotismo muy bien recibido por el público del festival. La energía y el colorido de nuestro folclore nos distingue de las culturas celtas del norte y aporta frescura y variedad al evento. Estamos felices de poder participar con Xosé Lois Romero & Aliboria en este año de Galicia con conciertos en los recintos más destacados del festival y creo que nuestra propuesta sorprenderá gratamente al público del festival porque ofrece una visión distinta y original del folclore gallego basado en el canto de las mujeres y en la percusión tradicional exclusivamente y con una puesta en escena muy potente y actual. Indudablemente nuestra participación en el festival de Lorient nos permite darnos a conocer delante de un nuevo público y ojalá nos abra nuevos caminos en otros festivales de Europa" así reflexionó sobre el festival Xosé Lois Romero con Alejandra Plaza minutos antes de su primer concierto.

Efectivamente, sorprendieron y mucho al igual que la puesta en escena del joven grupo de La Coruña, Tiruleque.

Tras el repertorio de entrada de ambos grupos, de la banda de gaitas de Forcarei o Xacarandaina, de los consagrados Abraham Cupeiro y Suso Baamonde, entre otros, apareció la sorpresa de la noche para tocar la Muiñeira de Chantada. La joven de catorce años y alumna del gaitero Daniel Bellón, María López Carballo, mostró su grandeza sobre el escenario y demostró por qué ha sido la gran merecedora de la 34ª edición del Trofeo MacCrimmon.

La noche mágica de Galicia no defraudó.

A TVG ofrece hoxe 'A noite máxica de Lorient', multitudinaria gala que se celebra no Festival Intercéltico desta cidade francesa

O programa (22.30 h) falará cos artistas galegos participantes neste grande evento, cuxo obxectivo é amosar a riqueza musical celta e que este ano estivo dedicado a Galicia

Santiago, 06.11.2019.- Os espectadores da TVG asistirán esta noite a un impresionante espectáculo de luz, cor e son, o de '**A noite máxica de Lorient**', un concerto que se celebra cada ano no contexto do **Festival Intercéltico** desta cidade francesa.

Máis de 500 artistas déronse cita no mes de agosto no estadio de Lorient para participar nun grande evento cuxo obxectivo é amosar a riqueza musical celta. Neste punto de encontro das chamadas nacións celtas, danse cita a cultura, a música e as tradicións dos diferentes países e rexións: Irlanda, Escocia, Gales, Illa de Man, a Bretaña Francesa, Cornualles, Asturias e Galicia, que este ano foi o país protagonista.

Por este motivo, un equipo da TVG, comandado por **Arturo Fernández**, estivo este verán en Lorient para falar cos artistas galegos participantes - Abraham Cupeiro, Xacarandaina, a Banda de Gaitas de Forcarei e a Banda de Gaitas de Invernía - e con outros moitos artistas doutras nacións celtas.

'A noite máxica de Lorient' é unha gala tan agardada que se repite durante varios días e, ademais, cada ano colleita millóns de telespectadores no *prime time* francés. Despois desta emisión, a Televisión de Galicia ofrecerá o concerto que deu en Lorient o grupo **Tiruleque**, un recital vivo e enérxico co que arrasou entre o público bretón.

La Voz de Galicia

XOAN A. SOLER

Hasta los santos brincaron con el folk

La plaza de A Quintana vibró con la coreografía de danza urbana y terminaron de armar la fiesta los conciertos de Tiruleque, Leilía y Óscar Ibáñez

P. CALVEIRO

SANTIAGO / LA VOZ 23/07/2018 01:03 H

El Certame Folk volvió a hacer su magia en Compostela. Algo tiene la música gallega de explosiva, porque ninguna otra consigue arañar la fibra tan hondo y prender la mecha festiva como ella. Capaz de poner a bailar a toda una plaza como A Quintana, repleta de compostelanos y de público de distintos rincones del mapa. Unidos todos al mismo son. Agarrados, del ganchete, en fila o en rueda. El festival de La Voz puso a brincar hasta a los santos que conducen a las reliquias de la Catedral que, a falta de policromía, tuvieron *festa rachada* hasta la madrugada.

Ellos, que no tienen pantallas ni redes sociales, nunca habían visto cómo se baila la *Muiñeira de Chantada* al estilo hip hop, hasta ayer. La cantante Sonia Lebedynski, presentadora de esta séptima edición, ya advirtió a los presentes de lo que iban a ver: «Os seus pés e alma danzan a carón dos seus corazóns». Y los alumnos de la Escola de Danza Media Punta de Vigo, cincuenta jóvenes entregados a la causa, así lo demostraron. Volvieron a marcar la diferencia con la coreografía que los convirtió en virales. Emocionante, especialmente en directo. La precedieron otras dos: un solo de jazz y acrobacias a cargo del que podría ser el Billy Elliot patrio, enarbolando una

bandera de Galicia al son de la música de Carlos Núñez y The Chieftains; y un trío femenino que elevó el archiconocido *Lela* a la danza contemporánea.

Tras un pequeño impás, en el que el espectáculo se sirvió a pie de plaza, las miradas volvieron a volcarse sobre el escenario, donde se sirvieron tres conciertos de altura para cerrar el Certame Folk, con la colaboración del Concello de Santiago, la Axencia Galega de Industrias Culturais, Galicia Calidade y Vermutería de Galicia.

Los conciertos los abrió el grupo Tiruleque. El septeto de música tradicional coruñés venía dispuesto a hacer bailar y cantar a Compostela. Y pueden decir que lo consiguieron a ritmo de rumba, de su «muiñeira jamaicana» o cumbia. «Foi unha *marabillosidade* estar aquí», afirmó el vocalista de la formación antes de los temas de despedida, frente a un público ya entregado.

Empezaba a refrescar la noche cuando Leilía, un grupo de «mulleres fortes, alegres e bravas», tal y como las describió Lebedynski, se subió al escenario para repartir calor a golpe de pandereta y coplas. El conjunto de cantareiras sorprendió subiendo al escenario en sus últimos temas al grupo compostelano Brincadeira, que cantó y bailó con ellas. Leilía homenajeó a las mujeres que conservaron la tradición oral y «que representan a un pasado que non queremos que esmoreza; e a vós, que sodes o presente e o futuro». Fueron aplaudidas, coreadas y elogiadas por un público que fue creciendo conforme avanzaba la noche hasta llenar A Quintana.

El cierre comenzó pasadas las doce de la noche con el espectáculo de Óscar Ibáñez & Tribo. El gaitero y flautista ofreció hora y media de concierto. Repasó lo mejor de su repertorio. Dieciocho temas que acabaron con la *Muiñeira de Chantada...* y otra vez los santos a bailar. Más dos bises de postre para acabar el festival con buen sabor de boca. Entre ellos, la *Muiñeira de Poio*.

Los artistas agradecieron un festival «que vela polo noso, o propio»

Lo dijo la cantante barbanzana Sonia Lebedynski y lo repitió Serxio Núñez, vocalista del grupo Tiruleque, así como otros que vendrían después. Los artistas del Certame Folk, organizado por La Voz de Galicia, agradecieron la apuesta por un festival que «vela pola música galega, o noso, o propio», en palabras de Lebedynski. Los de Tiruleque subrayaron la importancia de invertir dinero en este tipo de citas, que sirven de plataforma para los guardianes de la tradición.

«Se vos dixera que para min é unha honra estar esta noite en esta praza quedaríame corta. Tocar na casa é un pracer», dijo una portavoz de Leilía al término de su primera canción, en un concierto dedicado a las mujeres, al igual que estas Festas do Apóstolo.

Tiruleque

“Tiruleque busca coa súa música que a xente encha os torreiros para fartarse de bailar”

[Alberto Ramos](#) | [@alberto_ramos](#)

Capa do disco © Tiruleque

Tiruleque lanzará o vindeiro sábado 17 de febreiro o seu terceiro álbum: *Outro que tal baila*. Trátase dun proxecto discográfico que presenta un repertorio orientado á música de festa e de baile, explorando novas posibilidades partindo da música galega. Polo tanto, o título do álbum resulta unha declaración de intencións, xa que define perfectamente o espírito deste grupo que, disco tras disco, busca promover música bailable con pura raíz galega. O álbum reúne un

feixe de dez temas, dos cales catro son composicións propias nos que se xoga cos límites dos xéneros e seis versións de temas tradicionais, recollidos por investigadores como Pablo Carpintero ou o americano Alan Lomax.

Tiruleque -formado na actualidade por Antón Bueno (contrabaixo), Álex Fente (acordeón), Luís García (bombo con pratos, percusións e coros), Miguel Horjales (caixa, percusión, coros), Serxo Núñez (clarinete, gaita, percusións voz), Fernando Román (Saxo, clarinete, trompeta) e José A. Vázquez (Gaita, saxo, percusións)- celebra con este álbum quince anos de traxectoria e ofrecerán un concerto de presentación o propio sábado 17 na Sala Capitol de Santiago, cuxas entradas xa están á venda [nesta ligazón](#). A partir de alí, o grupo actuará en lugares como A fundación de Melide (23 de febreiro) ou o Garufa Club da Coruña (9 de marzo). Falamos con Álex Fente, compoñente, compositor e acordeón da banda, sobre a traxectoria de Tiruleque, o seu novo disco e o sector musical en Galicia.

"A nós gústanos resumir o disco cunha única palabra: *bailable*. Ese é o noso interese. Queremos que a xente que merque o disco poida gozalo e que lle leve o ritmo aos pés"

Tiruleque cumpriu xa 15 anos de traxectoria e celébrao publicando o seu terceiro disco, *Outro que tal baila*. Como compoñente da banda e compositor dos temas orixinais que recolle o disco, como definiría o álbum?

A nós gústanos resumir o disco cunha única palabra: *bailable*. Ese é o noso interese. Queremos que a xente que merque o disco poida gozalo e que lle leve o ritmo aos pés. Para nós, este álbum é unha evolución dos elementos que xa tiñamos presentes noutros discos, pero avanzando no tempo e coas inxedanzas que temos no momento presente. O título xa adianta a intención, condensa o espírito do álbum, que pasa por encher a pista, que a xente o disfrute bailando.

Como grupo, Tiruleque naceu en 2002. Fundouse grazas a un grupo de rapaces que tiñan unhas inxedanzas musicas e unha orixe na música tradicional galega. Como os tratou o paso do tempo? Como foi a súa evolución?

Nós comezamos como un quinteto de gaitas. Eramos dúas gaitas, tamboril e bombo tradicional e mesturamos esa sonoridade con outros instrumentos propios de aquí como son o acordeón e o clarinete. Xa co paso do tempo, os gustos musicais vanse enriquecendo, introducimos outros instrumentos como a caixa, o pito galego, o contrabaixo e pasamos a sexteto co saxo. Finalmente,

chegamos ao *septeto* na actualidade (voces, gaitas, contrabaixo, acordeón, contrabaixo, acordeón, caixa, bombo con pratos, outras percusións, saxo soprano, clarinete, saxo tenor e trompeta). Hei de dicir que nestes quince anos, desfrutamos con todas as etapas que se foron sucedendo. Agora ben, aínda que vaíamos mudando de formación e en aspectos musicais, gústanos pensar que sempre permanecemos fieis á orixe do grupo, un grupo que nace na música tradicional e que, como xa che comentaba, se define por esa idea de facer música de festa e bailable, que a xente ao escoitarnos encha os torreiros e bailen a faltar.

"No momento no que nós comezamos co proxecto Tiruleque, producírase xa un maior interese pola música tradicional. Dérase un boom da música galega que, despois, foise perdendo un chisco en detrimento doutras músicas"

Tiruleque é un grupo que se curtiu, dáme a impresión, de escenario en escenario. Nestes anos, percorreron todos os recantos da xeografía musical galega, pero tamén acudiron a encontros esenciais para a música de raíz como é Lorient.

Para nós, o directo é a saída natural do tipo de música que facemos. Está orientada para crear unha conexión do público e recibir unha retroalimentación. Iso acontece nos concertos, na música ao vivo. Para nós, como grupo, é fundamental saber como se conecta co público. Logo, o que comentabas de actuar en festivais fóra de Galicia... Tamén é fundamental. Saír fóra sempre engade un *plus* de coñecer novas culturas e novas propostas. Implica un importante enriquecemento. Son achegas doutras miradas que poden nutrir a música que ten un.

E como ven, como grupo, o sector musical actual? Como mudou o conto en Galicia dende ese 2002 até este 2018?

No momento no que nós comezamos co proxecto Tiruleque, producírase xa un maior interese pola música tradicional. Dérase un *boom* da música galega que, despois, foise perdendo un chisco en detrimento doutras músicas. Co paso dos anos, chegaron menos investimentos e foi cambiando o mercado cara a unha precariedade dentro do sector, na que se move agora. Cómpre lembrar que en grande medida, ese *boom* da música galega dependeu do esforzo dos músicos e tamén das iniciativas singulares, as propostas de asociacións que ergueron e seguen a erguer festivais.

Despois, hai que destacar tamén o pulo da música infantil na actualidade. Pensa que moita xente que estaba antes en formacións, comezaron a ter fillos

e viron como se abría un novo mercado. Un mercado moi importante, xa que creo que estamos tendo grandes propostas e moitas desas musicas infantís apostan pola musica tradicional. Agardo que estas iniciativas sexan o combustible para que as novas xeracións enganchen coa música do país.

"Tal e como a contemplamos, a música é algo vivo e ten que nutrirse das achegas das xentes. Nós achegamos a nosa visión, tanto nos temas tradicionais que arranxamos coma nos que creamos dende cero"

A cultura de base é fundamental logo?

Grazas a ela, sobrevive a música deste tipo. Grazas ao traballo de asociacións e colectivos que teñen interese pola música tradicional, que fan seráns, festivais, festas e traballan na divulgación da música, crean escolas de música e de baile...

Volvendo ao disco. En *Outro que tal baila* atopamos un equilibrio entre composicións propias e versións dos cancioneros populares.

As achegas que facemos nas composicións propias amosan o interese e a ilusión que nos provoca participar na música popular. Tal e como a contemplamos, a música é algo vivo e ten que nutrirse das achegas das xentes. Nós achegamos a nosa visión, tanto nos temas tradicionais que arranxamos coma nos que creamos dende cero.

"Estamos tendo grandes propostas e moitas desas musicas infantís apostan pola musica tradicional. Agardo que estas iniciativas sexan o combustible para que as novas xeracións enganchen coa música do país"

No disco mesturan os xéneros e xogan coas fronteiras até diluílos en temas propios como *Rumbanera*.

Desdebuxamos as fronteiras e os límites, si. Así xorde a *Rumbanera* do disco, que apareceu sen que tivésemos moi claro se era unha habanera tirando a rumba ou ao revés. Imos xogando coas mestizaxes rítmicas e xuntamos diferentes conceptos. Gústanos ese xogo, xa que dan saída á nosa creatividade. Realmente, temos outra peza que chamamos muiñeira contemporánea de corte tradicional. Non deixa de ser unha peza propia do tradicional, pero cuns enfoques e patróns rítmicos que se arredan do habitual. Iso si, sen perder de vista a orixe. É dicir, a contemporaneidade non deixa de ser algo do que se nutre a tradición, ao cabo o tradicional foi contemporáneo no seu momento e pode volver selo.

No disco, versionades temas recollidos por investigadores como Pablo Carpintero ou o célebre Alan Lómax. Que importancia teñen para vostedes estes nomes?

Resultan importantísimas as súas achegas. No caso de Alan Lomax, hai que dicir que podemos coñecer moitas das nosas músicas polo traballo de recollida que fixo no seu momento. Dedicou toda a súa vida á recollida. Fíxoo en Galicia, por Estados Unidos, por toda Europa. Descubrimos *Asubíasme de lonxe*, unha alalá que Lomax recolleu no Hío, e gustounos tanto que quixemos facer a nosa propia versión. Todos os temas que comentas, como os de Pablo Carpintero e doutros, o que fan é achegarnos melodías que a nós nos permiten aplicarlles o noso punto de vista, a nosa forma de enfocar a música e achegar un son diferente á xente.

"Realmente, a fronteira da Raia vén sendo, como todas as fronteiras, unha liña imaxinaria. E neste caso, o que hai a un lado e no outro, fan que sexa aínda máis ilusoria, xa que é tremendamente permeable a relación que se establece dende o punto de vista cultural e musical"

O disco inclúe un tema que mestura dúas cancións tradicionais, unha procedente da Fonsagrada (*A lúa xa está no bote*) e outra de Portugal (*O cheiro que a rosa tem*). Desa unión xorde *O cheiro da lúa*. É un tema que representa á perfección ese xogo cos xéneros, cos límites e coas fronteiras do que falabamos antes?

No caso destes dous temas, Tiruleque púxose a xogar coa rítmica do tema portugués que se desenvolve en forma de valse. Nós decidimos transformalo cara á cumbia, xa que encaixaba de forma natural co tema da Fonsagrada, que pertencía ao repertorio de Florencio, o Cego dos Vilares. Realmente, a fronteira da Raia vén sendo, como todas as fronteiras, unha liña imaxinaria. E neste caso, o que hai a un lado e no outro, fan que sexa aínda máis ilusoria, xa que é tremendamente permeable a relación que se establece dende o punto de vista cultural e musical.

LUIS GARCÍA, MEMBRO DE TIRULEQUE, PRESENTA O DISCO 'OUTRO QUE TAL BAILA' NO GARUFA

"Non somos un grupo de música popular ao uso. Igual tocamos unha cumbia como unha xota"

*"Desde o principio tentamos facer os arranxos ao noso xeito" -
"O 'boom' do folk dos 90 agora está parado, pero na Coruña hai un movemento bastante importante"*

07-03-2018 00:36

Integrantes de Tiruleque, con Luis García (segundo á esquerda). la opinión

Alicia Pardo | a coruña Desde unha rumba ata unha muñeira. Todo se pode atopar no novo disco de Tiruleque, *Outro que tal baila*. O álbum, "un híbrido de música tradicional e folk" con toques de cumbias e habaneras o presentará o grupo este venres no Garufa Club, onde estarán a partir das 22.00 horas.

- Terceiro disco de Tiruleque, e cun obxectivo moi claro: facer bailar.

-Si, a música que facemos sempre está orientada ao baile. Somos carne de festivais. Cantar tamén é unha cousa moi importante. Cando comezamos facíamos temas instrumentais, pero despois decidimos incorporar a voz como un elemento para interactuar co público.

- É un xeito de recuperar ese espírito de comunión propio da música tradicional?

-Si, aínda que non somos un grupo de música tradicional ao uso. Queremos facer unha música un pouco máis elaborada, con chiscadas a outras culturas. Igual tocamos unha xota como unha cumbia, pero sen perder a esencia do tradicional.

- Ata onde chega a súa identificación coa etiqueta do tradicional, logo? Porque comezaron como un grupo de gaiteiros.

-Empezamos como 5 gaiteiros, con temas tradicionais, pero xa desde o principio intentamos facer os arranxos ao noso xeito, incorporando ese elemento de risco. Ao mellor outros grupos non se atreven a dar ese paso, pero nós quixemos dalo. Nos discos hai unha variedade moi grande de ritmos.

- Neste recuperan a súa primeira aparición nunha emisora radiofónica con *Muiñeira do lacón* . Iso é nostalxia.

-Totalmente [ri]. A verdade é que cumprimos 15 anos e quixemos darlle un toque diferente ao disco con esa peza. Foi a primeira que demos a coñecer aos medios de comunicación. Para nós significa moito.

- Como lembran a estrea?

-Home, estábamos un pouco nerviosos, porque era a primeira vez. Tiñamos esa maqueta gravada, que formaba parte dun disco que ao final non saíu publicado, e era o 2005, unha época moi diferente á actual. Éramos máis novos, tiñamos menos ocupacións? Como non somos un grupo que se dedique

exclusivamente a tocar, é difícil conciliar as vidas de cada un coa música. Tres discos en 15 anos non son moitos, pero moitos grupos non duran tanto. Nós pasamos por etapas diferentes, pero sempre cunha evolución natural.

- E en que etapa está hoxe a música popular galega?

-O *boom* de música folk e música tradicional que houbo a finais dos noventa e principios dos 2000 agora está un pouco parado, tamén froito da crise económica, que afectou bastante aos grupos. Ademais, en Galicia temos o fenómeno das orquestras, que come moito terreo ao resto de bandas. Aínda así, agora está a renacer o tema do baile tradicional, as asociacións aínda se manteñen. E aquí na Coruña hai un movemento de música tradicional bastante importante.

- *Outro que tal baila* conta con seis versións de temas tradicionais. Cal é a súa orixe?

-Nós non facemos recollida directa. Recorremos aos cancioneiros do abano tan grande de arquivos e mostras sonoras da música tradicional que existe. Buscamos pezas que non sexan moi coñecidas, para marcar esa diferenza con respecto a outros grupos tradicionais. Logo facemos os arranxos, que tampouco é fácil. Ata que a peza colle a forma que nós queremos pasan meses. Tamén é que nós facemos o proceso contrario ao doutros grupos, que presentan disco e tocan as pezas. Nós tocamos as pezas e logo gravamos o disco.

- Esta primavera cumprirán 16 anos. Como ven o futuro?

-Pois non o sei. Agora mesmo sentímonos moi cómodos no estilo e na música que facemos. A incorporación do contrabaixo e da sección de ventos deulle un pulo moi importante ao conxunto do grupo. Estamos contentos co resultado deste traballo, e esperamos que á xente tamén lle guste.

Tiruleque propón baile e moita festa en Santiago

CEDIDA

MONTSE GARCÍA

14/02/2018 05:00 H

No 2002, cinco rapaces procedentes da música tradicional que tiñan tamén en común ese interese por outros ritmos decidiron xuntarse. Así naceu Tiruleque, que este sábado, na Sala Capitol (21.30 horas, 5 euros venta anticipada e 8 na billetería), presentará o seu terceiro traballo, Outro que tal baila. Un disco no que conmemora este especial aniversario e que presentará en Melide (A Fundación, 23 de febreiro), A Coruña (Garufa Club, 9 de marzo), Cangas (SalaSon, 28 de abril) ou Lugo (Clavicémbalo, 16 de xuño).

Agora Tiruleque son sete, dous máis dos que empezaron a andaina, pero o que non cambiou foi a súa aposta pola música

bailable. O título do disco, Outro que tal baila, xa é un clara declaración de intencións. «Seguimos na mesma tónica de producir festa e de que a xente saiba que ver Tiruleque en directo é sinónimo de pasalo ben. Este disco é outra nova andaina de facer iso», explica Antón Bueno, un dos membros fundadores do grupo.

Este novo traballo reúne dez pezas, dos cales tres son composicións propias e outras seis son versións. A canción que pecha o disco foi gravado no 2002 pola banda, Muiñeira do lacón.

¿Qué variantes hai respecto aos álbums Tiruleque (2009) e Mu!!(2013)? «O que ten de novo este disco é que hai uns arranxos máis importantes a nivel de ventos, que xa empezamos nos outros traballos, pero neste teñen xa unha importancia decisiva», explica o contrabaixo. Pretenden dar «unha envoltura á nosa música».

O feito de adaptar as cancións tradicionais para que soen a Tiruleque non é doado. «É complexo facer unha nova versión sen que perda a raíz e, sobre todo, se a melodía tradicional é coñecida», explica un dos fundadores da formación de música tradicional galega. Porque o que non hai concesións é que a música sexaailable. «Incluimos ritmos nos nosos discos porque cremos que a nosa proposta ten que ser moi variada. Temos cumbias, xotas, muiñeiras, pasodobres..., esa palabra 'bailable' é a que realmente queremos transmitir con este disco. Queremos que a xente no directo non deixe de moverse e de sorrir», engade o baixista, porque di que se a música tradicional algo ten «é alegría e festa». Xunto a Bueno, conforman Tiruleque Álex Fente, Luís García, Miguel Horjales, Serxo Núñez, Fernando Román e José A. Vázquez.

La Voz de Galicia

«Pervertemos as cancións que atopamos»

*A banda coruñesa presenta esta noite no Garufa Club o
seu novo disco, «Outro que tal baila»*

CEDIDA

09/03/2018 05:00 H

Dende hai cinco anos non tiñamos un disco novo de Tiruleque, pero a espera mereceu a pena, porque Outro que tal baila é un disco irresistible para todo aquel que queira festa. O presentan esta noite no Garufa Club, ás 22.30 horas (entradas a 6 euros). Falamos deste novo traballo con Álex Fente, acordeonista da banda coruñesa.

-A súa intención era gravar o disco de festa perfecto?

-Pode que non fose a idea inicial, pero si que tiñamos claro que queríamos facer un disco para bailar. Ese é sempre o noso obxectivo, se a xente non baila coa nosa música é que non baila con nada.

-Dos dez temas do disco, tres son composicións propias e o resto son versións, entre elas unha canción recollida por Alan Lomax.

-Para o traballo de recollida de temas acudimos a moitas fontes. En principio imos seleccionando os que vemos que se poden adaptar ao noso estilo de toda a música que nos vai chegando. E no caso de Alan Lomax foi por un traballo que reeditou hai un tempo e que recollía os estudos que fixo por Galicia nos anos cincuenta. Atopamos ese alalá e vimos que podíamos sacarlle partido.

-Facéndoo bailable.

-Nos ao final o que facemos é perverter as cancións que atopamos, lles damos o verniz que teñen ao final todos os nosos temas, para que se poidan bailar e gozar tanto na pista de baile como escoitando o disco na casa.

-Son temas que teñen pinta de crecer en directo.

-Nos esperamos que gañen, porque o noso traballo sempre vai orientado ao directo. Os discos de estudio son para nós unha especie de colofón a todos os temas que imos tocando nas xiras. A música tradicional é unha música viva que vai mudando co paso do tempo e que se alimenta co que fan os intérpretes con ela. Os nosos temas tamén van mudando co paso dos concertos e ao final aproveitamos cómo queda todo peneirado para plasmalo no disco. Pero o noso é o directo, sen dúbida.

-Tardaron cinco anos en sacar este traballo, non se meteron moita présa.

-Imos construíndo discos a golpe de quinquenio, máis ou menos. Queríamos que fora antes, pero entre que montamos os temas, tocamos por alí adiante e que cada un traballa en outra cousa e ten a súa familia, non podemos ter unha dedicación plena ao disco. Pero é que así é mellor, porque ao facelo con tempo podemos parar, repensar os temas, darlles outro punto de vista, algún xiro... Chegamos ao estudio cos temas sedimentados.

europa **press**

Galicia**é**

Diario**de**Pontevedra **ELPROGRESO**

Tiruleque lanza 'Outro que tal baila', o seu terceiro disco

REDACCIÓN 29 ENERO 2018 13:02 H.

TIRULEQUE MÚSICA CONCERTOS

A banda coruñesa Tiruleque. TRAGALUZ FOTOGRAFÍA

A banda coruñesa estreará a súa xira o 17 de febreiro
na Sala Capitol e actuará na SalaSon de Cangas en abril

Tiruleque sacará á venda no mes de febreiro o que será o seu terceiro disco de estudio. Tras lanzar os álbums *Tiruleque* en 2009 e *Mu!!* en 2013, a banda coruñesa publicará o 17 de febreiro *Outro que tal baila*, un proxecto discográfico que presenta un repertorio orientado á música de festa e de baile, explorando novas posibilidades partindo da música galega. Polo tanto, o título do álbum resulta unha auténtica declaración

de intencións, xa que define perfectamente o espírito deste grupo que, disco tras disco, busca promover música bailable con pura raíz galega.

Con este espírito, *Outro que tal baila* reúne un feixe de dez temas, dos cales tres son composicións propias nos que se xoga cos límites dos xéneros e seis versións de temas tradicionais recollidos por investigadores como Pablo Carpintero ou o americano Alan Lomax. Os temas propios son *Ribazo de Razo*, definida como unha muiñeira contemporánea de corte tradicional; *Mazo té, mazo*, xota para dúas gaitas e resto de instrumentos, ou *Rumbanera*, composición a medio camiño entre a rumba e a habanera. Nas versións, destacan temas tradicionais como *a Muiñeira dos dous golpes*, *o Romance dos paragüeiros* ou *Asubíame de lonxe*.

XIRA DE PRESENTACIÓN. Tiruleque presentará este novo álbum o vindeiro sábado 17 de febreiro na compostelá [Sala Capitol](#). Posteriormente, será o turno de A Fundación (Melide, 23 de febreiro), Garufa Club (A Coruña, 9 de marzo), SalaSon (Cangas, 28 de abril) ou Clavicémbalo (Lugo, 16 de xuño). Estas catro citas enmárcanse na programación da Rede Galega de Música ao Vivo. promovida pola Axencia Galega das Industrias Culturais (Agadic).

Quince aniversario

O disco péchase cun último tema especial, *Muiñeira do lacón*, gravado en 2002 pola banda e que foi emitido pola Radio Galega en 2005 na primeira aparición radiofónica do grupo. Así, Tiruleque recupera a gravación, grazas á colaboración de Emilio Españadero, do programa *Lume na Palleira*. Este colofón para o disco significa unha volta ás orixes dun grupo que comezou a andar en 2002 e que no ano pasado cumpriu 15 anos de traxectoria.

As bandas Tiruleque e Xosé Lois Romero & Aliboria encabezan a festa da música tradicional de A Coruña

A música tradicional e o folk tomarán a cidade de A Coruña esta fin de semana coa programación da Romaría de Santa Margarida, que nesta edición contará coa actuación das bandas coruñesas Tiruleque e Xosé Lois Romero & Aliboria.

Por E.P. | SANTIAGO DE COMPOSTELA | 23/08/2016

A música tradicional e o folk tomarán a cidade de A Coruña esta fin de semana coa programación da Romaría de Santa Margarida, que nesta edición contará coa actuación das bandas coruñesas Tiruleque e Xosé Lois Romero & Aliboria.

As dúas formacións actuarán este sábado 27 de agosto no parque de Santa Margarida, nuns concertos que empezará ás 20,00 horas e nos que tamén participarán Os d 'Abaixo e Pesdelán.

A romaría este ano, segundo os promotores, convértese no colofón ás Festas de María Pita e reformula a súa natureza, ao celebrarse en conexión coas agrupacións cidadás que participan dende decembro de 2015 nas 'foliadas de Ardelloeixo', proxecto de dinamización da cultura tradicional promovido polo Concello.

Ademais dos concertos nocturnos, o programa de actividades está previsto en catro prazas temáticas, dedicadas ao baile (Praza de Vigo), a música (Xardíns de Méndez Núñez), os faladoiros (Praza de Galicia) e o público infantil (Praza de Lugo).

O horario dos concertos é o seguinte: Pesdelán (20,00 horas), Tiruleque (21,30 horas), Xosé Lois Romero & Aliboria (23,00 Horas) e Os d 'Abaixo (00,30 horas).

Una celebración que regresa a los orígenes

La romería de Santa Margarita acercará este fin de semana el folclore gallego a cinco escenarios urbanos con charlas, talleres y conciertos

Ángela Fontao | A Coruña [28.08.2016](#)

Componentes de Tiruleque, con Álex Fente, primero por la izquierda. **la opinión**

La romería de Santa Margarita aterriza en la ciudad para cumplir un año más con su cometido de poner el broche final a las fiestas de María Pita. En esta ocasión, la celebración se reformula de la mano de una programación que trasladará, hoy y mañana, el folclore gallego al parque de Santa Margarita, los jardines de Méndez Núñez, y las plazas de Lugo, Galicia y Vigo.

El escenario inaugural será la plaza de Galicia, uno de las cuatro nuevas ubicaciones que este año han expandido el tradicional emplazamiento en el parque de Santa Margarita. Esta mañana a las 11.00 horas se celebrará en la plaza el coloquio *Tradición e modernidade, o folclore hoxe*, en el que participarán Xurxo Souto, Xabier Iglesias, Manolo Cobas y Montse Riveira.

La charla dará paso a un taller de *regueifas* que será impartido por el músico y escritor Xurxo Souto a las 12.30 horas, al que seguirá el coloquio *Folclore invadindo as cidades*.

Seráns urbanos, en el que estarán presentes representantes de Seráns en Compostela, Foliadas do Oito y Ardelloeixo.

Los pequeños de la casa podrán disfrutar hoy de actividades a su medida en la plaza de Lugo, como un taller de juegos bailables impartido por la asociación Donaire a las 11.00 horas, un taller de construcción de pandereta a las 12.00 horas o un taller de construcción de castañuelas a las 17.00 horas.

Los jardines de Méndez Núñez y la plaza de Vigo se convertirán en los espacios de la música y el baile, respectivamente. En la primera ubicación se desarrollarán las actuaciones de Cántigas da Terra a las 11.15 horas y diversos talleres como el de pandereta y canto de Bergantiños impartido por Fransy González a las 13.00 horas. La plaza de Vigo reunirá talleres como los de danza O Suído con Luis Prego a las 11.00 horas, y la Carballesa con Montse Riveira a las 12.45, y actuaciones como la de Son d'Aquí a las 18.30 horas.

Uno de los platos fuertes llegará al parque de Santa Margarita en forma de concierto. A las 20.00 horas, la banda Pesdelán abrirá una serie de actuaciones de música tradicional en las que participarán tres grupos más. Los coruñeses Tiruleque subirán al escenario a las 21.30 horas, e irán seguidos de sus paisanos Xosé Lois Romero&Aliboria a las 23.00 horas, y de Os d'Abaixo, encargados de clausurar los conciertos a las 0.30 horas.

El acordeonista de Tiruleque, Álex Fente avanza que la actuación de su grupo "estará pensada para que la gente no pare de bailar y cantar desde el primer tema" y valora la apuesta por la promoción del folclore gallego que se ha hecho en esta última edición de la romería. "Es muy emocionante participar de este impulso cara este tipo de músicas que muchas veces quedan un poco arrinconadas. Es interesante que la gente pueda tener otros referentes y sentirse identificada con otro tipo de propuestas musicales", apunta Fente.

El parque de Santa Margarita volverá a ser epicentro musical mañana, con los conciertos de los grupos Xacarandaina, Vieux Farka Touré y Treixadura, desde las 20.00 hasta las 2.00 horas. A la reivindicación de la cultura tradicional se sumará más de una treintena de establecimientos comerciales de la ciudad, que adornarán sus escaparates durante el fin de semana con objetos vinculados a la cultura y la música tradicional, como vestimentas o instrumentos.

Tiruleque

Música gallega en Madarcos

Antón Bueno en el contrabajo, Álex Fente con los acordeones, Miguel Horjales en las percusiones, José Vázquez gaita, saxo y percusiones, Luis García en el bombo con platos y percusiones, Serxo Núñez canta y toca el clarinete y la gaita y Fer Román en el saxo, clarinete y trompeta. Todos ellos forman Tiruleque, el grupo encargado de cerrar las VIII Jornadas de encuentro y recuperación de tradiciones Madarcos Ayer y Hoy

que se celebran en la localidad serrana el próximo 3 de octubre.

Con dos discos en su maleta y más de una década sobre los escenarios, esta formación bebe de las fuentes de la música tradicional gallega, aderezándola con guiños de son, jazz, klezmer y otras músicas del mundo con el objetivo de disfrutar y hacer disfrutar. Música para el baile y la fiesta.

Fran Sueiro

¿Qué se van a encontrar los que van a veros a Madarcos?

Quienes vengán al concierto se van a encontrar con una reinterpretación de la música tradicional gallega. No somos una formación al uso, aunque todos provenimos de los grupos de gaitas tradicionales. Sin embargo, el cuerpo nos pedía algo más... Así que nuestro repertorio está compuesto por música de la tierra, mucha de ella recogida entre nuestros mayores, pero también por temas propios y arreglos que hacen guiños a otras músicas, como el jazz, el son cubano o la música americana...

Llevamos juntos más de diez años y en todo ese tiempo ha habido cambios en la formación. Personas que han aportado su estilo, sus tendencias. A todos nos gustan otras músicas de raíz, de otras partes del mundo que dejan su influencia en nuestros temas. Pero seguimos tocando para el baile, para la

fiesta, para disfrutar y que la gente disfrute. Tenemos instrumentos tradicionales, pero también otros que aportan diferencias, como el contrabajo, la trompeta, los saxos... que encajan perfectamente en ese espíritu de fiesta. Hacemos un directo de casi dos horas en el que la gente no para de bailar.

¿Qué tiene de especial la música gallega?

La música tradicional de la península es muy variada, muy rica. Es un patrimonio que, cada uno en su tierra, tiene que defender, intentar que no se pierda. Nosotros no paramos de hacer recogidas entre las personas mayores de nuestro entorno rural, los que aún

Los componentes de Tiruleque

recuerdan y mantienen la música relacionada con las fiestas, con las labores y los ciclos del campo.

En Galicia tenemos ritmos y melodías muy nuestros, el seis por ocho, las polcas, las corredoiras... que tienen confluencias con ritmos bretones o irlandeses. La música castellana, la vuestra, tiene ritmos inconfundibles, de

influencias mozárabes, como la seguidilla... Son cientos de matices que hace que la península sea un lugar con una gran riqueza en la música, más allá del flamenco que se exporta internacionalmente.

¿Se puede vivir de la música tradicional?

La música de raíz es minoritaria.

Hay un mercado que funciona, pero que tiene muy poco hueco en el mercado comercial. En los últimos tiempos, estamos bastante perdidos en el panorama cultural y especialmente en lo que se refiere a cultura tradicional. Cuando haces un disco, y nosotros tenemos dos autoproducidos, enseguida se nos encasilla. Y es muy difícil que

la música como la nuestra se cuele en las radiofórmulas, entre el público generalista.

En la radio y en la tele se venden otras cosas diferentes... Para nosotros es casi imposible vivir de esto. Algunos de nosotros somos profesores de música y los demás tenemos otros trabajos. Así que nos contentamos con disfrutar, con mostrar lo nuestro, nuestra cultura, para que no se pierda...

¿Qué esperaréis encontraros en Madarcos?

En Madarcos hay una jornada, que es pequeña pero está muy consolidada. Intentan mostrar cada año, cosas de diferentes lugares, sin infravalorar ninguna cultura. Así que esperamos encontrar una buena acogida. Gente con sed de empaparse y de ver tradición. Es un público afín que busca que le muestren esa riqueza cultural y esa diversidad. Y esperamos que se diviertan y disfruten de Galicia.

Para nosotros son muy enriquecedoras las experiencias en otros lugares.

El Camino del Papel de Los Batanes

JORNADAS EUROPEAS DEL PATRIMONIO

European Heritage Days

Sábado, 3 de Octubre de 2015

Comunidad de Madrid

Asociación Cultural Luis Feito

www.europeanheritagedays.com

Fundación Meirat

A. Vecinos Oteruelo del Valle

Ayuntamiento de Rascafría

Jornada de puertas abiertas y comunicación

Milladoiro e Tiruleque encenden o folk no Pazo da Cultura de Narón

REDACCIÓN FERROL | Actualizado 02 Octubre 2014 - 01:19 h.

A música folk galega terá no Pazo da Cultura de Narón un talismán durante este outono. Grandes nomes e grupos do país pasarán por este escenario, ás veces a pares, para ofrecer o mellor do seu repertorio e as novidades. Comezarán hoxe mesmo, ás 20.30 horas, cunha interesante conxunción entre a experiencia de Milladoiro –unha referencia inescusable na modernización e internacionalización da música galega de raíz– e os aires novos que impulsan os coruñeses Tiruleque. Os primeiros levan máis de trinta anos percorrendo medio mundo e achegando novos sons ó folk e os segundos naceron en 2002 como resultado da unión de cinco rapaces procedentes de escolas tradicionais que reinterpretan o propio sen esquivar ritmos e influencias de outros lugares. Este mesmo xullo tocaron no Festival de Ortigueira dentro do concurso Runas e alí, como hoxe en Narón, tocaron temas dos seus discos “Tiruleque” e “Mu!!” (este último de 2013).

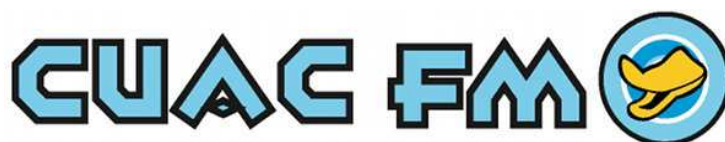
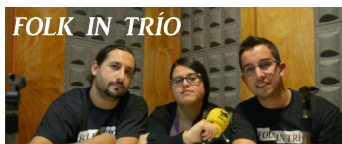

A actuación de hoxe no Pazo da Cultura durará un par de horas e as entradas teñen un prezo de 9,50 euros, con descontos a abonados, estudantes e desempregados.

Outras tres citas

Os concertos continuarán o sábado 11 coa actuación da orquestra folk Son de Seu e o quinteto BellónMaceiras. O xoves 6 de novembro Xosé Manuel Budiño presentará o seu disco “Sotaque” e o 13 dese mesmo mes serán Luar na Lubre os que pasen por Narón co seu traballo “Mar maior”.

Fóra do folk aínda haberá outra proposta musical este outono no Pazo da Cultura, a que propón Marcos Mella o 23 de outubro co pop de “La canción del bolsillo roto”. Ademais, no Nadal volverá o gospel.

A banda coruñesa Tiruleque actuará este xoves no certame Runas do Festival de Ortigueira

O grupo compite na final deste concurso de formacións emerxentes como un dos tres finalistas, escollidos entre máis de trinta propostas musicais

Actuarán a partir das 23.00 horas no Escenario Alameda nun concerto no que amosarán o seu talento e interpretarán diante do público as cancións dos seus discos

O grupo folk coruñés **Tiruleque** actuará este xoves no **XXX Festival de Ortigueira** dentro do proxecto **Runas**, certame para formacións emerxentes e de proxección futura. **Tiruleque** foi elixido de entre máis das trinta propostas musicais para ser un dos tres finalistas e competir así na final do concurso. A escolla recaeu nunha comisión formada por profesionais de recoñecido prestixio no mundo da música, como son -entre outros- Anxo Pintos, Pepe Vaamonde ou Daniel Bellón que tomaron a decisión atendendo a criterios artísticos, musicais e de calidade. Deste modo, Tiruleque **actuará este xoves no Escenario Alameda a partir das 23.00 horas** participando así na final do certame.

Tiruleque naceu como proxecto musical en 2002, ano en que un grupo de intérpretes procedentes da música tradicional galega decidiron que as súas inquedanzas artísticas ben podían confluír nunha mesma banda. Eses músicos son actualmente **Antón**

Bueno (contrabaixo), **Álex Fente** (acordeóns), **Luís García**(bombo con pratos, percusións, coros), **Miguel Horjales** (caixa, percusións, coros), **Serxo Núñez**(clarinete, gaita, percusións, voz), **Fernando Román** (saxo, clarinete, trompeta) e **José A. Vázquez** (gaita, saxo, percusións).

Dende as súas orixes, Tiruleque bebe das fontes da tradición musical, mais tamén inclúe na súa sensibilidade artística outras moitas influencias. Dese xeito, queren fuxir de etiquetas que cerquen o seu desenvolvemento creativo e que os poidan confinar nun intento de clasificar o seu estilo musical.

Nas súas actuacións están presentes instrumentos claramente unidos á música tradicional, mais empregados ao xeito propio do grupo e reinterpretando os seus usos. Tiruleque recorre así á súa intuición musical á hora de arranxar sons tradicionais e botan man da riqueza dos instrumentos nas súas creacións. Ao longo destes anos leva deixando constancia da calidade dos seus directos divertindo e facendo bailar ao seu público en festivais de recoñecido prestixio, como o Festival de Pardiñas, Festa folc de Vilariño, Beltaine-Avilés Intercélticu ou o Festival Intercéltico de Lorient.

OS SEUS DISCOS E PRÓXIMAS ACTUACIÓNS

O repertorio de Tiruleque confórmano, de momento e principalmente, os seus **dous traballos discográficos** que se atopan no mercado. O primeiro deles, co nome da formación, viu a luz en 2009. A súa segunda achega produciuse en 2013, cando publicaron *Mu!*, un bruído que chama á festa.

A súa participación no Runas do Festival de Ortigueira só é a primeira parada do seu periplo por Galicia neste verán, xa que **na súa axenda xa se recollen varios concertos** que serán anunciados proximamente.

“A tradición é un manancial do que debemos seguir bebendo, dalo a coñecer e reinterpretalo”

Montse Dopico 07/02/2014 Entrevistas

Hai unha vaca na capa do novo disco de Tiruleque, ‘Muu!’. Mais é unha vaca pintada, -que non pinta-, repensada e reinterpretada. Como a súa música. Que xunta tradición e modernidade. E, sobre todo, festa.

Tiruleque

Tiruleque continúan coa presentación do seu segundo disco, ‘Mu!!’. A vindeira cita será o venres 7 de febreiro ás 23.30 horas na sala A Fundación de Melide. Como o directo xa o levan, como grupo, nas veas, non deixan de rebulir desde o debut de ‘Mu!!’ no Club del Mar de San Amaro. Aínda que o seu espazo por excelencia é ‘A Repichoca’ da Coruña, onde o seu son foi medrando, asentado na fusión de tradición e modernidade.

Unha das primeiras cousas que chaman a atención do novo disco de Tiruleque é, claro, o deseño. Como se incorporou Ramón Astray a este proxecto? Que queriades que salientasen as ilustracións e, sobre todo, a da portada?

Para seguir coa liña de deseño dos nosos discos queríamos contar cun novo proxecto pictórico e aí foi onde entrou Pedro Bueno, irmán do noso contrabaixista e autor das ilustracións do anterior traballo discográfico (Tiruleque – 2009), xa que foi el o que nos puxo en contacto con Ramón Astray. O seu estilo cremos que encadraba perfectamente coa nosa música, coa idea que queríamos plasmar no disco. Neste senso, o pintor tivo total liberdade á hora de acompañar os nosos sons. É de destacar a obra da portada, que

sintetiza o noso xeito de sentir a música popular, conxugando tradición e modernidade. O de sempre visto con outros ollos...

‘A Repichoca’, na Coruña, é o voso “patrocinador oficial”. E todo o disco ten, creo, bastante que ver coa festa, co convivio arredor da música. Esa é, poderíamos dicir, o pouso principal do disco? ‘Vai bailar non seas burro’, di.

O concepto do noso grupo é de directo, de festival, enfocado principalmente ao baile e á festa. Somos “carne de torreiro”...!!

Todos os temas foron arranxados por vós mesmos. E hai un pouco de todo: muiñeira, xota, pasodobre... unha certa influencia dixie... É a mestura un dos xeitos de acadar, a partir do tradicional, a vosa propia voz como grupo?

Efectivamente. Gústanos introducir pequenas chiscadelas doutras músicas populares, que tan ben combinan entre elas...

Este disco conta, ademais, coa colaboración de Pablo Pintor e Daniel Carballo. Que supuxo para vós a axuda de ambos?

Tanto Pablo como Maca (Daniel) seguen sendo tiruleques, aínda que hoxe se atopen na “reserva”. A labor deles foi fundamental á hora de conformar o noso propio son, especialmente Pablo, membro do grupo durante dez anos, dende o comezo ata 2012.

En que medida se basea o disco nas recollas que vós mesmos fixestes? Ou fostes tirando máis de cancionero? (Se cadra xuntar as dúas fontes é o natural...)

Como é natural, mesturamos as dúas fontes, tanto cancioneros como recollidas. Neste último grupo incluímos tanto as propias como as que nos cederon amablemente outros, xa que concibimos a tradición como un manancial do que debemos seguir bebendo, dando a coñecer e reinterpretando.

O grupo, en concerto

‘Posodobles’ xunta dúas muiñeiras, de ‘O Poso’ e ‘O tamborileiro de Vilaquinte’. Tamén ‘Rachapistas’ é unha muiñeira, de Álex Fente. E en ‘Limiñoa’ volve a muiñeira, do gaiteiro ‘Lista de Vilar’. De que xeito a tradición dos gaiteiros de toda a vida se funde no voso proxecto coa nova creación (Álex, por exemplo)?

As pezas de nova creación beben directamente dos temas tradicionais, seguindo habitualmente as súas formas típicas e non podía ser doutro xeito. É a nosa música “materna” e de forma natural empregamos o seu vocabulario.

‘A laranxa’, malia ser versión dunha composición de Félix García, ten, creo, un certo toque latinoamericano. E ‘Merexo e bolca’ lévanos... das bandas populares galegas

ao Mississippi, cunha polca de Álex Fente... Así é o 'cascarijazz', como vós dicides? Se cadra tampouco facedes máis que, como fixeron as bandas populares, traer ritmos latinoamericanos aquí e ao revés, non si?

O termo "cascarijazz" fíxonos moita graza no seu momento e decidimos incluílo no noso vocabulario, sen que faga referencia a ningún estilo en concreto. É máis, a etiqueta coa que mellor nos identificamos é a de "música galega", fuxindo de denominacións minifundistas. A tradición é ecléctica e nós seguimos esa senda.

'A pereira e o cerralleiro' é, se cadra, unha das pezas de máis difícil execución do disco, pois ten dúas bases -a xota e o romancillo-, moi distintas. Como é o voso proceso de composición, sobre todo cos temas desta caste?

Todos os temas requiren un traballo de maduración e van evoluíndo no proceso de creación. Loxicamente peneiramos moitísimo ata chegar ao resultado final. No noso caso somos sete, polo tanto o proceso é máis laborioso pero tamén máis frutífero...

'Tirallado' é unha das pezas máis calmas do disco. E creo que non só porque sexa para bailar agarrado. Despois veñen os pasodobres para o "cambio de parella". Pensastes esta alternancia de pezas máis calmas e máis rápidas?

Por suposto. A orde nos temas é diferente no disco que no directo, xa que neste último está máis enfocado cara o goce do público.

Un dos temas máis interesantes é a muiñeira-Alalá de Muxía. Como é enfrontarse a unha peza tan popular, que xa identificamos con tantas voces?

Realmente ese tema gustounos dende sempre e por iso fixemos a nosa propia interpretación, sen importarnos outras versións xa feitas.

Creo que o disco ten unha especial débeda con varios gaiteiros galegos. Queredes subliñar a achega dalgúns deles?

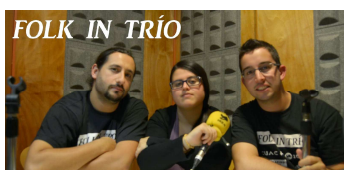
Non imos falar de gaiteiros, senón de todos aqueles músicos que preservaron a tradición ata o día de hoxe. A cadea é moi longa e cada elo é fundamental para chegar ao que é a música galega hoxe en día. A todos eles adicamos o noso traballo.

Como estades de concertos? (É un ano difícil...)

Agora no inverno estamos tocando en diferentes salas presentando o noso segundo disco e preparándonos para os concertos do verán, sendo conscientes da situación, que non é a máis idónea. O importante é seguir tocando. É o que nos gusta !!

Queredes salientar algo máis?

Simplemente comentar que se alguén quere máis información do grupo pode entrar na nosa web ou nas redes sociais habituais, sobre todo para estar ao día dos nosos concertos...

Tiruleque presenta a súa música no 41 Festival de Lorient

11-8-2011. Lorient, Francia.

O grupo folk coruñés fixo disfrutar a un auditorio entusiasmado dende o comezo do concerto cunha música chea de frescura e cun estilo propio que encandilou aos máis de 300 asistentes das butacas do Palacio de Congresos da vila bretona.

Onte tocaron un tema do seu repertorio na rolda de prensa que fixeron diante dalgúns xornalistas. A súa estrea de hoxe no festival foi, sen dúbida, un éxito. O auditorio bretón estaba cheo para escoitalos. Os asistentes disfrutaron sobre todo coas pezas cantadas. Muiñeiras, jotás, pasodobles e ata unha rumba con aires de son cubano: "A Laranxa". A euforia creceu sen límites cando interpretaron "A Señá Lixandra", melodía que mistura varios estilos musicais que fan bailar a quen a escoita. Ao final o público congregado pediu un bis pero tivo que saír unha das tradutoras do festival para dicir que non podían tocar máis por causas da organización. Qué pena. A xente foi abandonando o patio de butacas do auditorio quedándose con gañas de máis. De todos os xeitos, foi unha hora chea de festa e boa música. Mañá os que quedaron pedindo outra terán unha segunda oportunidade. Será en "Quai de la Bretagne" nunha carpa ao aire libre e dentro do ciclo "La Bretagne invite".

Tiruleque chegaba a Lorient despois de pisar unha chea de escenarios dende a súa formación hai nove anos ata hoxe Concertos por case que toda Galicia, algúns festivais en España e agora nun dos festivais folk máis importantes do mundo. Chegaron representando a Galicia e ao folk galego nun encontro de culturas con multitude de concertos e actos musicais de todo tipo. Carlos Núñez, Luz Casal, Pablo Seoane Grupo, Ialma son algúns dos grupos que os acompañan nestes días. Hoxe tocaron de últimos, xunto a Nish as Rish (Isla de Man) e Fiach (Irlanda). Esta noite tocarán de novo con dous grupos bretóns: Landat Moisson Quartet e Skolvan.

An abadennoù

41^{vet}
EMVOD AR GELTED
an Oriant

Les Artistes Galiciens

Banda de Gaitas Estivada de Calo
Mardi 09 août, Espace Marine, 14h30

Née en 1985, initialement en tant que musiciens du groupe de danse Adail, la banda compte aujourd'hui, plus de cinquante membres, partagés entre gaiteros et percussionnistes. Une école de formation existe aussi et forme plus de deux cents jeunes entre six et quatorze ans. Le groupe est présent dans de nombreuses manifestations et concours où il a remporté différents prix. Ainsi, depuis deux ans, il organise un festival de banda de gaitas durant lequel il veut revendiquer les véritables racines de sa tradition culturelle. Fort de son expérience, il a deux disques à son actif, qui représentent le répertoire populaire de Galice. Après deux participations au Festival Interceltique de Lorient en 2001 et 2003, nous retrouverons la banda cette année. Un moment de convivialité et de qualité à ne pas manquer !

O'Fiadeiro

Pablo Seoane
Lundi 8 août, Palais des Congrès, 21h30
Mardi 9 août, Palais des Congrès, 15h00

Créé en 2004, le groupe, tout en s'inspirant de la musique traditionnelle galicienne, nous offre une musique contemporaine, riche et séduisante. Pablo Seoane, cinq fois finaliste du prestigieux Trophée Mc Crimmon de Gaitas, est une référence en matière de gaita. Il est accompagné de musiciens tout aussi talentueux.

Pablo Seoane

Banda de Gaitas San Xoa de Calo
Mercredi 10 août, Espace Marine, 14h30

Fort de ses 45 membres, cette banda de gaitas porte haut les couleurs de la musique traditionnelle galicienne. Hormis les instruments classiques, la banda utilise également flûtes, saxophones, tubas, clarinettes... Ils ont participé à de multiples événements notamment auprès de la TVE (Télévision espagnole), des radios et télévisions galiciennes, ainsi qu'à de nombreux festivals en Galice et en France.

Carlos Núñez

...Invité du groupe irlandais The Chieftains, le jeudi 11 août à l'Espace Marine, 22h00. Ainsi qu'à 16h00, au Dôme des Diasporas, pour présenter son film, le vendredi 12 août.

O'Fiadeiro
Samedi 6 août, Espace Marine, 14h30
Vendredi 12 août, Espace Marine, 14h30

O'Fiadeiro, groupe de danse traditionnelle venu tout droit de Galice, est composé de 46 membres. Le groupe qui interprète des danses des 4 provinces galiciennes en tenue traditionnelle, a collaboré avec les plus grands tels que Carlos Núñez, Rodrigo Romani, Son de Seu, Avalon, et a participé à de nombreux événements et festivals internationaux.

...mais aussi un groupe italien !
Koralira
Dimanche 14 août, Quai de la Bretagne, 22h00

Koralira, c'est la fusion de deux noms d'instruments : la Kora d'origine malienne et la lira d'origine calabraise. Les musiciens viennent d'horizons allant du pop-rock au funk, du jazz à la musique classique. La combinaison de ces différents éléments musicaux crée un mélange de sonorités passionnant et novateur.

Tiruleque

Tiruleque
Jeudi 11 août, Palais des Congrès, 15h00
Vendredi 12 août, Quai de la Bretagne, 22h00

Les six jeunes garçons de Tiruleque s'appuient sur les ressources de la tradition musicale portugaise, collectées auprès des recueils de chansons. Mais Tiruleque ne veut pas d'étiquette car leur créativité est sans limite. Réinterpréter la musique traditionnelle en y apportant leur touche personnelle et moderne, tel est leur crédo.

Les spectacles

P. 61

La Voz de Galicia

A CORUÑA

Tiruleque presenta «Mu!!» entre amantes del folk en el Club del Mar

La banda coruñesa estrena su segundo disco con una renovación del grupo

DOLORES VÁZQUEZ

A Coruña 27 de septiembre de 2013 23:59

★★★★★ 10 votos

Parte de los integrantes de Tiruleque durante el concierto en el Club del Mar. Dolores Vázquez

Tiruleque presentó esta noche «Mu!!», su segundo disco, en el Club del Mar de San Amaro, un trabajo de música tradicional que fusionan con ritmos cubanos y de swing, entre otros. Los siete componentes de la banda coruñesa pretende reivindicar la música gallega con «chiscadas doutras culturas». «Mu!!», con once temas, es un trabajo para bailar, que se presenta con impactantes ilustraciones de Ramón Astray. La particular interpretación de la vaca que hace el artista se asemeja a la revisión que hace el grupo de sonoridades tradicionales.

La banda presenta nuevo trabajo desde que en el 2009 editó un disco homónimo y durante este período hubo cambios de sus integrantes, aunque algunos como Pablo Pintor se subió de nuevo con ellos al escenario.

Más información

Selección realizada automáticamente

- Levon Helm, batería de The Band, atraviesa la fase terminal de un cáncer

SABER MÁS...

A Coruña

Dolores Vázquez

Tiruleque, en concierto

Publicidad

BARCELONA EN TU MANO
TRYP BARCELONA APOLO HOTEL
El mejor lugar para estar y dar una vuelta
10€
bono regalo por noche
RESERVAR

Publicidad

Libertad para los 30 defensores del Artículo
¡FIRMA LA PETICIÓN!

[GALICIA EN
MÚSICA]

[TIRULEQUE] TRADICIONAL

«'Mu!!' quedou como berro e síntese»

O SEGUNDO TRABALLO DOS CORUÑESES TIRULEQUE, «MU!!», ACABA DE SER PUBLICADO, CATRO ANOS DESPOIS DO SEU PRIMEIRO DISCO HOMÓNIMO. POLO MEDIO CURTÍRONSE EN ACTUACIÓNS, INCORPORARON MÁIS MEMBROS E SUMARON INSTRUMENTOS

DOLORES VÁZQUEZ | Álex Fente (A Coruña, 1979) é o acordeonista de Tiruleque, unha formación coruñesa integrada tamén por Antón Bueno, Luís García, Miguel Horjales, Serxo Núñez, Fernando Román e José A. Vázquez, que regresan ao mundo discográfico con *Mu!!*, unha reivindicación das orixes. Os inicios da banda sitúanse no 2002, cuns rapaces que viñan da música tradicional e foron evolucionando ata un grupo de sete compoñentes que derivou a outras sonoridades.

—**¿Que fai Tiruleque?**

—Facemos música alegre, festeira, de pasalo ben. É un repertorio baseado na tradición, rítmica tradicional á que logo lle damos a nosa visión, con arranxos que poden ir dende o *dixie*, o *rock&roll*, o *ska* ou

o son cubano, dependendo do que pida o tema.

—**¿Son composicións propias?**

—Algunhas si. Outras son pezas de recollida tradicional ou temas populares aos que imos engadindo capas.

—**¿Cal é a evolución desde o disco do 2009 a este?**

—Penso que conseguimos manter o son do grupo, pero ampliando os temas con voz. Temos o obxectivo de ter un 50 % entre cantados e instrumentais. Estamos metendo sección de ventos que pode tirar máis ao *soul*, mantemos a incorporación do contrabaixo e imos seguindo a mesma liña. Soa distinto, pero tamén á música de Tiruleque. Segue sendo o mesmo repertorio identificador.

—**Con «Mú!!» reivindicades máis a terra.**

—Apareceu a ilustración da portada de Ramón Astray, a obra da vaca que nos gustou, que identificamos como elemento arraigado na cultura de base e que está na cultura que nós facemos. A partir de aí foise madurando o nome do disco, tirando á terra, e *Mu!!* quedou como berro e síntese do disco.

—**¿Que pasou nestes anos sen produción discográfica ningunha?**

—Tivemos concertos, novas incorporacións, rodámonos outra vez ata ter un proxecto e fóisenos consumindo o tempo ata que pasaron catro anos sen saír o disco novo. Nós o que pretendemos e estar aí movéndonos e tocando, que é o que nos presta.

INFORMACIÓN

Noticias
Reportaxes
Certames
Axenda musical
Música en galego
Entidades
Artistas
Ligazóns

XÉNEROS

Alternativa
Antiga
BSO
Cantautor
Clásica/Lírica
Coral
Electrónica
Folk
Fusión
Hip-Hop
Indie
Jazz/Blues
Melódica
Nova era
Pop
Rock

MULTIMEDIA

Audio (254)
Imaxes (118)

ti estás aquí > inicio / disco / tiruleque di mu!!

A FESTA PROTAGONIZA O SEGUNDO TRABALLO DA BANDA

Tiruleque di Mu!!

FOLK | outubro 7, 2013

Pezas da música popular para bailar, que incorporan metais ou baixo e non rexeitan toques de swing ou de ritmos cubanos.

Mu!!, o segundo traballo de Tiruleque afianza a liña de folk festeiro que o grupo apuntaba no seu primeiro disco. En total son once temas gravados nos estudos Bonham da Coruña os que interpretan os sete membros da formación, que sufriu mudanzas desde o seu primeiro traballo. O grupo presentou o álbum o pasado 27 de setembro no Club Do Mar San Amaro da Cidade Herculina.

datos do disco

Tiruleque.
Mu!!, 2013
AUTOEDICIÓN

La Opinión

A Coruña

Presentación al grito de 'Mu!!'

A. B. | A Coruña | 27.09.2013 | 02:17

La banda de folk coruñesa Tiruleque presenta su segundo trabajo mañana desde las nueve de la noche en el Club del Mar de San Amaro. Con la intención de dar a conocer su segundo disco autoproducido, *Mu!!*, el grupo ofrecerá un concierto y una fiesta con entrada gratuita en la que aseguran "no faltarán las sorpresas". En este álbum se mezclan temas instrumentales y cantados de factura gallega, pero sin olvidar ritmos de otras latitudes como Cuba. La propuesta se completa con las ilustraciones del pintor coruñés, Ramón Astray. El cuadro escogido para la portada, *Cabeza de vaca*, es el ejemplo perfecto de tradición y modernidad que define a la banda.

Imagen del grupo folk coruñés Tiruleque. / la opinión

Novo álbum de Tiruleque

O conxunto coruñés incorpora á súa formación aos músicos Serxo Núñez, novo cantante da banda, e José Vázquez para cubrir a marcha de Pablo Pintor

ÓSCAR LOSADA

O grupo coruñés Tiruleque vén de editar o seu segundo álbum, titulado *Mu!!*, un traballo no que novamente exercen a autoprodución, algo xa común nestes tempos nos grupos galegos.

Para este traballo a banda tivo a baixa de Pablo Pintor e incorporou a Serxo Núñez e José A. Vázquez. “Ter agora un compoñente máis apórtanos moito porque así podemos ter un instrumento de vento máis”, indica Antón Bueno, contrabaixista do conxunto. “Un pouco a evolución da formación lévanos a potenciar esa sección de ventos e queremos que sexa un toque musical que se asocie co grupo. No futuro creo que seguiremos afondando nesa liña de traballo”.

Gran parte do repertorio provén de recolleitas. “Sempre contamos coas recolleitas e non queremos deixar a raíz galega. Eliximos pezas que nos din algo e dámoslle o noso xiro. Creó que cando se escoita algo noso comeza a apreciarse un son propio de Tiruleque e iso é algo moi importante”.

Nas pezas instrumentais o grupo deriva máis cara a ser un grupo folk mentres que nos temas cantados aparece máis a vea tradicional, non en van os músicos comezaron a tocar en conxuntos provintes da tradición.

Na nova obra son quen de aportar novas sonoridades, como un son cubano en *A laranxa* ou un arrecendo dixie en *Merexo e Bolca*. “Gústanos que o arranxo das pezas leve algunha sorpresa incorporada. Son chiscadelas a outros es-

Foto promocional dos sete compoñentes da banda herculina Tiruleque.

FOTO: TIRULEQUE

tilos musicais. Un pouco do selo propio da banda vén desa sorpresa que provocamos nalgún momento dunha peza a quen nos escoita. Somos un fato de autodidactas e bebemos moito musicalmente do que escoitamos. Son pezas que nos gusta moito facer. No futuro queremos realizar algo que teña unha ligazón con Brasil, pero sempre tendo en conta que seguimos pretendendo contar con sonoridades de raíz galega. Aínda que

non haxa instrumentos tradicionais pretendemos soar a país”. No disco aparecen varias composición do acordeonista Álex Fente. “É importante contarmos con temas propios e Álex aporta moito á banda nese apartado en concreto. Cando escoitas un disco sempre gusta descubrir algo completamente novo”.

O panorama actual no eido musical para un grupo como Tiruleque non é, dende logo, esperanzador. “A xente pretende tocar o máis posible e sentir o engado do escenario. Gústanos actuar en sitios pequeños. Temos os pés no chan e sabemos que as cousas están moi complicadas para conseguir actuacións e algunhas facémolas por moi poucos cartos sinxelamente porque nos gusta actuar. Queremos ter un bo ambiente interno e que sempre vaíamos con ganas aos ensaios, e se no mundoño falan algo bo de nós xa nos sentimos ledos”.

Da súa *ópera prima* chegaron a vender uns 1.300 exemplares, polo que recuperaron o investimento realizado. Deste novo traballo sacan mil copias ao mercado nuns momentos nos que cren que será un chisco máis difícil a venda, entre outras cousas porque hai menos actuacións e ao remate dos recitais adoita ser un bo momento para que o público se faga cun álbum.

O pintor Ramón Astray é o autor da portada e as ilustracións incluídas na carpeta do disco. Decidiron apostar pola vaca como imaxe porque para eles non hai animal máis vencellado á terra e a visión de Astray aporta unha estética moderna, igual que eles fan coa súa música.

musicaengalego

Tiruleque chama á festa ao berro de 'Mu!!'

Tiruleque ten novo disco, un traballo que leva por título *Mu!!*

O grupo folk coruñés consolida o estilo acadado no seu primeiro álbum, autoproducido coma este, presentando un traballo vencellado á terra, pero no que asoman ritmos doutras latitudes como pode ser o dixie ou son cubano. Son nove temas nos que se mesturan xotas, alalás, muiñeiras, pasodobres, vales e polcas e entre os que se atopan títulos como *A Laranxa*, *Limiñoa* ou *A pereira e o cerralleiro*.

Mu!! non é máis do mesmo. *Mu!!* é un traballo coidado co que o grupo madura a nivel musical, con arranxos máis desenvolvidos e ousados.

Trala saída da formación de Pablo Pintor, o grupo incorpora dous novos compoñentes: Serxo Núñez (voz, clarinete, gaita e percusión) e José A. Vázquez (gaita, saxo alto e percusión), que se unen a Antón Bueno (contrabaixo), Álex Fente (acordeóns), Luis García (percusión e coros), Miguel Horjales (percusión e coros) e Fernando Román (saxo soprano, clarinete e trompeta).

Este segundo traballo mestura de novo temas instrumentais e cantados e invita a mover os pés do primeiro ao último tema. Á forza que xa de por si teñen todas as pezas únese o trazo do pintor coruñés Ramón Astray, autor das ilustracións que arroupan o disco. O cadro escollido para a portada, *Cabeza de vaca*, pretende retratar o xeito en que Tiruleque entende a música, conxugando tradición e modernidade. Non hai animal máis vencellado á terra ca vaca, elemento multicultural como moitas das chiscadas que fai o grupo. Mais a vaca de Astray é unha vaca onírica, surrealista. O de sempre visto con outros ollos (<http://www.ramonastray.com/>)

Dende a súa formación no 2002, Tiruleque nunca deixou de lado esta máxima, igual que a de divertirse e facer bailar ao seu público. Así o fixo en todo este tempo, no que ten participado en festivais como o de Pardiñas, o de Ortigueira, o Intercéltico de Avilés, a Festa do Lugnasad de Bretoña e o Festival Interceltique de Lorient. No 2009 edita un álbum homónimo ao que agora se suma '*Mu!!*', un bruído que chama á festa.